



Complexnummer: 527928

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Enghuizen

Aantal complexonderdelen

11

Monumentnummers van complexonderdelen

527929, 527930, 527931, 527932,
527933, 527934, 527935, 527936,
527937, 527938, 528897

Woonplaats

Hummelo

Gemeente

Bronckhorst

Provincie

Gelderland

Hoofdadres van hoofdobject

Kasteellaan 1, 6999 DA Hummelo

Complexomschrijving

Complexomschrijving

In structuur en deels in detail gaaf bewaarde buitenplaats met RUÏNES VAN HET KASTEEL (1), HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2), VOORMALIGE ORANJERIE MET AANGRENZENDE MUREN EN HEKWERKEN (3), TUINPAVILJOEN (4), KOETSHUIS (5), RENTMEESTERSHUIS (6), PAARDENSTAL, MUUR EN TIMMERSCHUUR (7), DIENSTWONING (8), BRUGGEN (9), TUINSIERADEN EN -ELEMENTEN (10) en de MELKERIJ (11).

Inleidende geschiedenis

De buitenplaats Enghuizen ligt in de gemeente Hummelo en Keppel, ten noordoosten van de weg Zutphen-Doetinchem, de Zutphenseweg/Torenallee. Het dorp Hummelo is gesitueerd in de Gelderse Achterhoek, nabij de Oude IJssel. Hier is sprake van pleistocene en holocene rivierafzettingen, plaatselijk bedekt met dekzand. Het dekzandenlandschap bestaat uit laaggelegen beekdalbodems en dekzand- en beekoverstromingsvlakten, waarbinnen de dekzandkoppen met hun vaak pregnante hoogteverschillen een reliëfrijk geheel vormen. De laagten waren oorspronkelijk moerassig van aard. Het gebied wordt doorsneden door hevig meanderende beken. (Zand)wegen volgen zoveel mogelijk het natuurlijk reliëf. Mede kenmerkend voor dit landschap zijn de, vanaf de Middeleeuwen, opgehoogde akkers, de esgronden.



De oudste vermelding van Enghuizen dateert van 1326. Evert van Enghusen wordt in dat jaar vermeld als eigenaar van 't Goet te groten Engehusen'. Enige informatie over de omvang van het bezit en de aanwezigheid van een of meer gebouwen wordt niet gegeven. In 1488 wordt het goed overgedragen aan Seger van Heeckeren, die zich naderhand Van Voorst zou noemen. Tot in de 20ste eeuw zou het geslacht Van Heeckeren Enghuizen bezitten. Door haar huwelijk met Adolph Zeyger, graaf van Rechteren Limpurg in 1906 bracht Marguérite Christine barones van Heeckeren het landgoed in. Enghuizen is nog steeds in bezit van de Van Rechterens. De middeleeuwse havezathe Enghuizen lag binnen een omgrachting en bestond volgens een tekening uit het midden van de 17de eeuw uit een hoofdgebouw en een poortgebouw. Het kasteleiland was toegankelijk via een houten brug. Buiten de omgrachting stond een aantal boerderijen met hooibergen. V or het huis, buiten de omgrachting, lag een cirkelvormige tuin, door een padenkruis doorsneden en met beplanting omgeven. Dwars door het gebied loopt de Kleine Beek die in de 17de eeuw 'Slenck' wordt genoemd. Omstreeks 1700 heeft een ingrijpende verandering aan huis en directe omgeving plaats gevonden. De middeleeuwse gebouwen werden afgebroken en een nieuw, welhaast vorstelijk huis verrees. De Beijer tekent in 1743 het aanzicht van t Huijs Enghuysen: een zich naar achteren toe verbredend hoofdgebouw met fraai bewerkte middenrisaliet, dat door middel van gebogen bouwlichamen met pilasters verbonden was met de twee bouwhuizen. Voor het huis lag een rond grasveld. De houten brug naar het buitenterrein bleef gehandhaafd. Bij het huis werden langs een lange as symmetrische tuinen aangelegd. Op de Hottingerkaart van 1783 is het kasteel temidden van formele tuinen zo te zien: een langgerekt complex, opgedeeld in twee rechthoeken die beide omgracht waren en onderling door een brug waren verbonden. Buiten de omgrachting lijken zich aan de noordkant moestuinen en boomgaarden te bevinden, aan de zuidkant loopt een lange oprijlaan aan op het kasteel. Ten westen van het kasteelcomplex tekent Hottinger een langgerekt rechthoekig terrein met een kronkelend stelsel van lanen: de huidige ommuurde moestuin met oranjerie en bosperceel annex. Ten noorden daarvan valt bij Hottinger een fors trapeziumvormig gebied op dat doorsneden wordt door een slingerende beek: de huidige grote wei of Steenpas die door een wandelbos wordt omzoomd.

In 1825 wordt het kasteel en omgeving als volgt omschreven: Het kasteel Enghuizen, gesitueerd tussen Doesburg en Zutphen op de rechteroever van de IJssel, behoort aan M, baron van Heeckeren (Heckeren), kamerheer van zijne majesteit. Het is een gebouw van goede architectuur en de tuinen, versierd met zorg, bieden op verschillende punten uitgestrekte en opmerkelijke gezichten (vertaald uit het Frans). Op de bijbehorende litho is het gebouw hetzelfde als in de 18de eeuw maar zijn de vensters inmiddels gemoderniseerd tot zesruits vensters.

In 1831 kwam Enghuizen door vererving in bezit van Hendrik Jacob Carel Johan baron van Heeckeren die gehuwd was met Elisabeth Hope. Van Heeckeren had in 1821 al Sonsbeek verworven dat hij had laten verbouwen. Dit weerhield hem niet om Enghuizen ook groots aan te pakken. Ondanks de 'goede architectuur' liet hij toch het oude huis slopen en een nieuw huis ten zuiden daarvan optrekken door de Arnhemse stadsarchitect Jacob Coers. Deze had in 1821 ook de uitbreiding van Sonsbeek voor zijn rekening genomen. De bouw van het nieuwe Enghuizen duurde van 1835 tot 1842. Het imposante neoklassieke huis (neo-grec) met risalerende midden- en hoekpartijen bestond uit een gebosseerd gepleisterde onderverdieping, een bel-etage met zuilenportico's aan voor- en achterzijde en loggia's in de zijgevels met uitzichten over het park, een eerste verdieping en een zolderverdieping. Bovenin de middenrisalieten aan voor- en achterzijde waren de wapenschilden van de opdrachtgevers aangebracht. Op de hoeken stonden beelden. De oprijlaan aan de voorzijde liep vanaf het dorp met een ruime boog tussen huis en vijver en takte noordelijk weer aan op de doorgaande weg naar Zutphen. Voor het huis had de laan een aftakking die met een flauwe helling gelegd was, zodat zij op hetzelfde niveau kwam als de zuilenportico op de bel-etage, waar zij onderdoor voerde. Direct onder langs het huis was ook een aftakking die toegang bood tot het souterrain onder de



portico. Van der Aa beschrijft in 1843: '...H.J.C.J. van Heeckeren van Enghuizen, woonachtig te Sonsbeek, die in het jaar 1835 het oude huis door een nieuw, modern, prachtig en smaakvol, ja vorstelijk, gebouw heeft laten vervangen, waardoor dit landgoed een der fraaiste van den omtrek is geworden...'. Al eerder was het formele park op onderdelen in een landschappelijke aanleg gewijzigd. Volgens de Hottingerkaart uit 1783 was er sprake van een slingerpad ten zuiden van het huidige Tuinhuis (oranjerie). De prekadastrale kaart van Enghuizen uit 1817 laat zien dat de trapeziumvormige wei, de Steenpas, aan de noordkant al met een golvende lijn wordt afgesloten. Twee aquarellen uit omstreeks 1830 (particuliere collectie) tonen een gezicht vanaf het paviljoen/duiventoren op een heuvel naar het laat 17de-eeuwse huis. Tussen paviljoen en huis is het terrein geaccidenteerd en loopt een patroon van slingerende paden en een gebogen waterloop. Na de bouw van het nieuwe huis werd het park verder omgevormd door tuinarchitect Hendrik van Lunteren (1780-1848) tot een groots landschapspark, waarbinnen overigens oude elementen als de lange 17de-eeuwse as, het trapeziumvormige weiland en het rechthoekige terrein met het slingerbosje aan de westkant werden opgenomen. Dit herkenbaar opnemen van oude elementen is een kenmerk van het werk van Van Lunteren. Rond het grote weiland kwam een wandelbos met slingerpaden die met ijzeren bruggetjes over waterlopen voeren. De Kleine Beek werd vergraven en omgeleid waardoor het ruimschoots aanwezige water tot een belangrijk element werd in het landschapspark. Voor het huis werd het water tot een brede vijver vergraven. Ten zuidoosten van de grote vijver legde Van Lunteren eveneens een wandelbos aan. Vanuit de lanen langs de bosrand schiep hij vista's over de wei- en bouwlanden naar solitaire bomen of clumps (boomgroepen). Die vista's zijn nog steeds waarneembaar. Uit dezelfde tijd dateren ook het neoklassieke koetshuis aan de Kasteellaan 4, de oranjerie (het tuinhuis) en de rentmeesterswoning aan de Spalderkampseweg 1. Het jagershuis op het eiland, Kasteellaan 2 (oorspronkelijk een paviljoen met duiventil die in 1868 is vergroot), is wat eerder tot stand gekomen, in het eerste kwart van de 19de eeuw. De oorspronkelijke kasteelplaats verdween bij de verbreding tussen 1835 en 1842 van de oude waterloop onder de waterspiegel van de vijver. Craandijk schrijft in 1887: 't Is een groot, vierkant gebouw, in Italiaanschen stijl, van rooden baksteen met zandstenen onderpui, pilasters en lijsten. De hoofdingang is in het park tegenover den grooten vijver, onder een balkon, door zes statige zuilen gedragen, langs een langzaam glooiend terras, dat door rijtuigen kan bereden worden. Aan beide zijden van dezen fraaijen oprit staan colossale steenen leeuwen en langs de kanten prijkt een keur van bloemen.(...) En het park is het huis waard. Vorstelijk mag ook de aanleg heeten. Breed en grootsch is alles: de rijwegen, die er in bevallige bogten doorheen leiden, de voetpaden, die zich slingeren door het hout, de lange, regte lanen, die hier en daar in het bosch voeren, de waterlopen en vijvers, die op verschillende punten onder de hoge loofgewelven blinken, de weinige, maar smaakvolle en goed geplaatste sieraden van beelden en vazen, de uitgestrekte weiden en akkers in het bosch en achter het kasteel, met honderden van steenen palen omzet, de stallen, de oranjerie, de moestuinen, de prachtige oranjeboomen, bloemen en sierplanten, de majestueuze eiken en beuken, kastanjes, dennen en platanen, afzonderlijk of in fraaie groepen, of in lange rijen gegroeid, de schoone linde bij het huis, de zware populieren bij de ingangen, en niet in het minst het sierlijke groote waterwerk voor het front van het kasteel, dat een aanmerkelijke oppervlakte beslaat en met zijn' helderen spiegel zooveel tot den luister van dezen prachtigen lusthof bijdraagt. De plaats waar de oude havezathe stond, is in dien vijver vergraven. Die beide schoone, donkere bruine beuken daarginds prijkten vroeger aan beide zijden van de brug. Van hier liep de breede oprijlaan destijds tot aan den weg bij Keppel door. (...) Over een bevallige hangbrug en over een rammelende kettingbrug - de vreugde van groot en klein - is het fraaije jagershuis te bereiken. 't Is ons vergund, hieronder de hooge boomen te vertoeven, zoolang wij willen en van hier het edele huis van een der meest geschikte punten te overzien(...).

In de Tweede Wereldoorlog werd het kasteel bij een luchtaanval beschadigd. Na de bevrijding brak er brand uit en in 1948 viel het huis onder de slopershamer. Resten van de fundamenten en enig opgaand muurwerk is het enige



dat van het eens zo monumentale huis is overgebleven. Het 19de-eeuwse park en de daarin liggende gebouwen en bouwwerken zijn nog wel aanwezig. De voormalige oranjerie is omstreeks 1950 verbouwd tot woonhuis. De structuur van het park is ongewijzigd sedert de aanleg. Het verkeert echter in een verwaarloosde staat waardoor paden zijn overgroeid en bruggen zijn vervallen.

De omgrenzing van de historische buitenplaats. Aan de oostkant begint de grens vanaf het dorp Hummelo en loopt langs de Greffelinkallee direct ten oosten van de Domineeswei naar de Spalderkampseweg. De omgrenzing volgt de gebogen laan langs het complex met de voormalige paardenstal en gaat mee met de bosrand, tot de plaats waar zij via een ijzeren brug uitkomt op de Van Heeckerenweg. Dan buigt de omgrenzing af direct na de boerderij De Klevenhorst, een beschermd monument dat buiten het historische park gehouden wordt, in noordoostelijke richting (het Kerkepad) naar de Broekstraat. Het tracé vervolgt zijn weg in westelijke richting tot het boerderijcomplex De Klinkenslag. Vandaar via een haakse hoek - dit complex valt buiten de historische buitenplaats - zuidwaarts tot aan de Kleine Beek aan de noordkant van het wandelbos ten noorden van de grote wei. Vandaar tot de boerderij de Bredenhorst - deze boerderij wordt niet bij de historische buitenplaats opgenomen - dan naar het zuiden met het wandelbos aan de oostkant tot aan de Torenallee/Zutphenseweg (de N314). De omgrenzing volgt de begrenzing van 't Veld ten noordoosten daarvan en sluit aan op het beginpunt, de Greffelinkallee. Op de bij de omschrijving horende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding van de complexonderdelen aangegeven.

Waardering

De historische buitenplaats Enghuizen is van algemeen cultuur-, architectuur- en tuinhistorisch belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de ontwikkelingsgeschiedenis;
- wegens een aantal formele tuinelementen uit de 17de-eeuwse aanleg;
- wegens de grootse inrichting van het landschapspark en de samenhang met (de ruïnes van) het neoklassieke kasteel uit de eerste decennia van de 19de eeuw;
- wegens de plaats van het park in het oeuvre van Hendrik van Lunteren;
- wegens de aanwezigheid van een aantal bijgebouwen, opstallen en bouwwerkjes die deel uitmaken van de 19de-eeuwse aanleg;
- wegens de visuele samenhang tussen de verschillende componenten.



Monumentnummer*: 527929

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 31 januari 2005
Kadaster deel/nr: 30699/58

Complexnummer

527928

Complexnaam

Enghuizen

*Woonplaats**

Hummelo

*Gemeente**

Bronckhorst

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Kasteellaan

*Nr**

1

*Toev.**

*Postcode**

6999 DA

*Woonplaats**

Hummelo

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

HUMMELO

*Sectie**

A

*Kad. object**

435

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 1

RUÏNES VAN HET KASTEEL ENGHUIZEN dat tussen 1835 en 1842 werd gebouwd van zandsteen en rode baksteen en als middelpunt fungeerde van de vrijwel gelijktijdig gerealiseerde parkaanleg. Tegen het omhooglopende talud van de oprijlaan liggen de restanten van het kasteel waarvan de omtrek en een klein gedeelte van de opbouw duidelijk herkenbaar in het terrein aanwezig zijn.

Waardering

De KASTEELRUÏNE ENGHUIZEN is van belang:

- wegens de ouderdom;
- uit een oogpunt van historie;
- als middelpunt van het 19de-eeuwse, door H. van Lunteren aangelegde landschapspark;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Monumentnummer*: 527930

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 31 januari 2005
Kadaster deel/nr: 30699/58

Complexnummer

527928

Complexnaam

Enghuizen

*Woonplaats**

Hummelo

*Gemeente**

Bronckhorst

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Kasteellaan

*Nr**

1

*Toev.**

*Postcode**

6999 DA

*Woonplaats**

Hummelo

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

HUMMELO

*Sectie**

A

*Kad. object**

156

HUMMELO

A

408

HUMMELO

A

374

HUMMELO

D

1951

HUMMELO

A

784

HUMMELO

A

428

HUMMELO

A

404

HUMMELO

A

450

HUMMELO

A

432

HUMMELO

A

888

HUMMELO

A

233

HUMMELO

A

902

HUMMELO

A

421

HUMMELO

A

889

HUMMELO

D

774

HUMMELO

A

375

HUMMELO

A

586

HUMMELO

D

2518

HUMMELO

D

1826

HUMMELO

A

231

HUMMELO

E

66

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
HUMMELO	D	883		
HUMMELO	A	280		
HUMMELO	D	383		
HUMMELO	A	777		
HUMMELO	A	901		
HUMMELO	A	426		
HUMMELO	A	407		
HUMMELO	A	773		
HUMMELO	A	878		
HUMMELO	D	2199		
HUMMELO	A	330		
HUMMELO	A	417		
HUMMELO	A	771		
HUMMELO	A	402		
HUMMELO	A	452		
HUMMELO	A	856		
HUMMELO	A	331		
HUMMELO	A	895		
HUMMELO	D	1637		
HUMMELO	A	441		
HUMMELO	E	138		
HUMMELO	A	435		
HUMMELO	A	239		
HUMMELO	E	135		
HUMMELO	D	1167		
HUMMELO	A	433		
HUMMELO	D	780		
HUMMELO	A	401		
HUMMELO	D	378		
HUMMELO	A	499		
HUMMELO	A	892		
HUMMELO	A	409		
HUMMELO	D	380		
HUMMELO	D	1819		
HUMMELO	D	1372		
HUMMELO	A	894		
HUMMELO	D	395		
HUMMELO	A	425		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
HUMMELO	E	289		
HUMMELO	D	777		
HUMMELO	A	316		
HUMMELO	A	141		
HUMMELO	D	2200		
HUMMELO	E	62		
HUMMELO	A	414		
HUMMELO	A	783		
HUMMELO	A	413		
HUMMELO	A	151		
HUMMELO	A	323		
HUMMELO	A	137		
HUMMELO	A	446		
HUMMELO	D	755		
HUMMELO	A	223		
HUMMELO	A	410		
HUMMELO	A	451		
HUMMELO	A	442		
HUMMELO	A	399		
HUMMELO	D	379		
HUMMELO	A	320		
HUMMELO	A	240		
HUMMELO	A	424		
HUMMELO	D	786		
HUMMELO	A	431		
HUMMELO	A	430		
HUMMELO	D	817		
HUMMELO	D	778		
HUMMELO	D	1828		
HUMMELO	A	891		
HUMMELO	A	317		
HUMMELO	D	779		
HUMMELO	A	434		
HUMMELO	D	1822		
HUMMELO	A	318		
HUMMELO	A	232		
HUMMELO	A	234		
HUMMELO	D	396		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
HUMMELO	E	139		
HUMMELO	E	141		
HUMMELO	D	1952		
HUMMELO	A	890		
HUMMELO	E	152		
HUMMELO	A	405		
HUMMELO	A	429		
HUMMELO	D	1823		
HUMMELO	A	412		
HUMMELO	D	394		
HUMMELO	A	492		
HUMMELO	E	137		
HUMMELO	A	866		
HUMMELO	D	1827		
HUMMELO	A	420		
HUMMELO	A	437		
HUMMELO	D	1998		
HUMMELO	A	445		
HUMMELO	A	237		
HUMMELO	D	397		
HUMMELO	A	319		
HUMMELO	A	715		
HUMMELO	D	1073		
HUMMELO	A	792		
HUMMELO	D	1820		
HUMMELO	D	1636		
HUMMELO	A	416		
HUMMELO	A	306		
HUMMELO	A	140		
HUMMELO	A	308		
HUMMELO	D	1495		
HUMMELO	A	775		
HUMMELO	A	235		
HUMMELO	A	236		
HUMMELO	A	152		
HUMMELO	A	893		
HUMMELO	E	136		
HUMMELO	A	321		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
HUMMELO	A	780		
HUMMELO	A	794		
HUMMELO	A	418		
HUMMELO	A	436		
HUMMELO	D	1235		
HUMMELO	E	67		
HUMMELO	A	427		
HUMMELO	D	1954		
HUMMELO	A	782		
HUMMELO	D	882		
HUMMELO	A	444		
HUMMELO	A	403		
HUMMELO	A	324		
HUMMELO	A	400		
HUMMELO	A	411		
HUMMELO	A	307		
HUMMELO	A	879		
HUMMELO	D	1745		
HUMMELO	A	769		
HUMMELO	D	1497		
HUMMELO	A	453		
HUMMELO	A	153		
HUMMELO	D	773		
HUMMELO	A	491		

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 2

HISTORISCHE PARK- EN TUINAANLEG. Het historische park van Enghuizen bestaat uit verschillende componenten. Ten eerste zijn daar de restanten van de laat 17de-eeuwse aanleg als de lange, van noord naar zuid lopende as waar zowel het 17de-eeuwse als het 19de-eeuwse huis op lagen; het rechthoekige moestuinterrein ten westen van de grote vijver en de trapeziumvormige grote wei ten noorden daarvan. Ten tweede de na de jaren dertig van de 19de eeuw tot stand gekomen wandelbossen met gebogen lanen met begeleidende beplanting van beuken of eiken, die doorsneden worden door slingerpaden als rondwandeling rondom de grote wei, alsmede tussen de 19de-eeuwse kasteelplaats en de rentmeesterswoning cum annexis. Door de hele plaats loopt de Kleine Beek met aftakkingen die zich tot grote en kleine vijvers verbreden en tot sloten weer versmallen en de lanen en paden kruisen via ijzeren of gemetselde bruggetjes (zie hiervoor onderdeel 9). De wandelbossen worden afgewisseld met open wei- en bouwlanden. Ten derde de bouw- en weilanden aan de buitenzijde van de wandelbossen, beplant met solitair en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



clumps (boomgroepen), die een wezenlijk onderdeel van het historische park uitmaken als bewust gecreëerde uitzichten vanaf de omlopende lanen.

Het park bevat de volgende elementen van historisch belang, waarvan de opsomming in het noorden begint:

- Het tracé van de 17de-eeuwse laan die begint aan de Broekstraat en (met onderbrekingen) eindigt bij de Spalderkampseweg, met een onderbreking ter hoogte van de grote vijver en het voormalige kasteelterrein: de Kasteellaan die na de Zoezebrugge verder gaat als Moslaan. Daar waar zij het wandelbos binnengaat, is zij aan weerszijden met beuken beplant.
- Een door de weilanden lopende dwarse laan met waterlopen aan weerszijden, die ter hoogte van de 17de-eeuwse as een U-vormige uitstulping heeft (de Vierkante Vievers). Aan de westkant buigt de laan af naar het zuiden, waar zij zich verenigt met het lanenpatroon van het noordelijke wandelbos. Aan de oostkant loopt zij aan op de Broekstraat.
- De (in oorsprong trapeziumvormige) grote wei (de Steenpas). In het midden van de wei loopt van noord naar zuid een meidoornhaag. De contouren van de wei zijn afgerond door de plaatsing van vooruit- en terugspringende boomgroepen. De wei is afgeperkt met 19de-eeuwse natuurstenen palen (zie hiervoor onderdeel 10).
- Het rechthoekige, aan drie zijden ommuurde terrein van moestuin en oranjerie (zie hiervoor onderdeel 3) ten zuiden van de grote wei.
- Het wandelbos met gebogen lanen, slingerpaden en ijzeren en gemetselde bruggetjes (zie hiervoor onderdeel 9) rondom de grote wei.
- De grote vijver met eiland waarop tuinpaviljoen (zie hiervoor onderdeel 4).
- De open ruimte tussen de wandelbossen ten oosten van de grote wei en ten noordoosten van het voormalige kasteelterrein.
- Het oorspronkelijk open terrein ten zuiden van de grote vijver met de ruïne van het 19de-eeuwse kasteel (zie hiervoor onderdeel 1), gebogen lanen en bewust geplaatste boomgroepen (clumps).
- Het wandelbos met gebogen lanen, slingerpaden en ijzeren en gemetselde bruggetjes (zie hiervoor onderdeel 9) ten zuidoosten van het voormalige kasteelterrein.
- De gebogen oprijlaan, aan het begin en het eind gemarkeerd door witte palen (zie hiervoor onderdeel 10) vanaf de Spalderkampseweg, langs de resten van het voormalige kasteel (zie hiervoor onderdeel 1), langs het koetshuis naar de N 314.
- De driehoekige open ruimte ten zuiden van de Spalderkampseweg tot aan de N 314 met een clump van eiken.
- De waterpartij met eilandjes tussen het zuidoostelijke wandelbos en het complex rentmeesterswoningen/paardenstal (zie hiervoor onderdelen 6 en 7), de paardenkolk genaamd.

Waardering



De HISTORISCHE PARK- EN TUINAANLEG is van algemeen belang:

- wegens de aanwezigheid van 17de-eeuwse formele elementen in de aanleg die in het landschapspark zijn opgenomen;
- als een fraai voorbeeld van een landschappelijke aanleg uit het begin van de 19de eeuw in samenhang met het uit dezelfde tijd stammende hoofdgebouw (thans ruïne);
- als voorbeeld van het oeuvre van Hendrik van Lunteren;
- wegens de deels bewaard gebleven oorspronkelijke beplanting;
- wegens de karakteristiek afwisseling van open en gesloten ruimtes;
- wegens de bewuste plaatsing van solitairen en clumps (boomgroepen) in vista's vanaf het hoofdgebouw en vanuit de rondlopende lanen;
- wegens het karakteristieke paden- en bekenpatroon;
- wegens de visueel-ruimtelijke context waarin de gebouwen een bewuste plaats hebben gekregen.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg



Monumentnummer*: 527931

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 31 januari 2005
Kadaster deel/nr: 30699/58

Complexnummer

527928

Complexnaam

Enghuizen

*Woonplaats**

Hummelo

*Gemeente**

Bronckhorst

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Kasteellaan

*Nr**

1

*Toev.**

*Postcode**

6999 DA

*Woonplaats**

Hummelo

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

HUMMELO

*Sectie**

A

*Kad. object**

373

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 3

Voormalige ORANGERIE MET AANGRENZENDE MOESTUINMUREN EN HEKWERKEN (eerste helft 19de eeuw). Op de Hottingerkaart van 1783 staat op die plaats al een gebouw weergegeven. Omstreeks 1950 is de oranjerie bestemd als woonhuis. De voormalige oranjerie is opgetrokken van rode baksteen, is symmetrisch van opzet en bestaat uit een risalerende middentravee met aan weerszijden een lager dak afgesloten linker- en rechtertravee. Aan weerszijden van de voormalige oranjerie grenst de tuinmuur van rode baksteen, beëindigd met een muizentandlijst en ezelsrugafdekking. Op de hoeken gebosseerd gemetselde pijlers, afgedekt met een natuurstenen plaat. De muur wordt onderbroken door hekwerken met ijzeren spijlen.

Waardering

De voormalige ORANJERIE MET MOESTUINMUREN EN HEKWERKEN is van belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de situering als nieuwe invulling op een oude plaats binnen een 17de-eeuws patroon;
- als beeldbepalend en karakteristiek element op de buitenplaats;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Kastelen, landhuizen en parken

Tuin, park en plantsoen

Orangerie



Monumentnummer*: 527932

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 31 januari 2005
Kadaster deel/nr: 30699/58

Complexnummer

527928

Complexnaam

Enghuizen

*Woonplaats**

Hummelo

*Gemeente**

Bronckhorst

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Kasteellaan

*Nr**

1

*Toev.**

*Postcode**

6999 DA

*Woonplaats**

Hummelo

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

HUMMELO

*Sectie**

A

*Kad. object**

452

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 4

Op het eiland in de grote vijver gelegen en via drie bruggen toegankelijk TUINPAVILJOEN of jagershuis, oorspronkelijk een achtzijdig paviljoen met duiventil uit het begin van de 19de eeuw dat in 1868 is vergroot met lagere zijvleugels. Ver overstekend dak dat door houten Dorische zuilen wordt opgevangen en daardoor de functie van galerij heeft gekregen. Zesruits vensters met gebogen bovenlicht met spaakroedenverdeling. Luiken geschilderd in de kleuren van Enghuizen. Achter het huis staat een eenvoudige stenen schuur uit het eind van de 19de eeuw onder zadeldak met rondboog vensters en deuren.

Waardering

Het TUINPAVILJOEN is van belang:

- wegens zijn ouderdom;
- als kenmerkend voorbeeld van een tuinpaviljoen annex duiventoren dat later tot een woning is uitgebreid;
- als beeldbepalend en karakteristiek onderdeel van de buitenplaats;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinhuis



Monumentnummer*: 527933

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 31 januari 2005
Kadaster deel/nr: 30699/58

Complexnummer

527928

Complexnaam

Enghuizen

*Woonplaats**

Hummelo

*Gemeente**

Bronckhorst

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Kasteellaan

*Nr**

4

*Toev.**

*Postcode**

6999 DA

*Woonplaats**

Hummelo

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

HUMMELO

*Sectie**

A

*Kad. object**

432

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 5

KOETSHUIS van het voormalige kasteel, in dezelfde tijd (1835) tot stand gekomen en mogelijk eveneens van de hand van architect Coers. Het van baksteen opgetrokken gebouw bestaat uit een drie traveeën breed middendeel van één bouwlaag onder dubbel zadeldak met zakgoot met aan weerszijden een dwars geplaatst, twee bouwlagen hoog, hoekpaviljoen, bekroond met een fronton onder zadeldak, waarin een uurwerk en zonnewijzer. In de voorgevel vijf forse deuren met halfrond bovenlicht met straalsgewijze roedenverdeling. Op de verdieping van de hoekpaviljoens halfronde vensteropeningen. Het muurwerk van de traveeën en hoeken is gemarkeerd met natuurstenen blokken. De verticale voegen zijn rood gekleurd. In het inwendige restanten van paardenboxen. Op de verdieping was hooiberging. Via luiken in de zoldering kwam het hooi in de stal terecht. Een deel is als (koetsiers)woning ingericht.

Waardering

Het KOETSHUIS is van belang:

- wegens zijn ouderdom;
- als een goed voorbeeld van een vroeg 19de-eeuws koetshuis in neoklassieke stijl;
- als beeldbepalend en karakteristiek onderdeel van de buitenplaats;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



- wegens het functionele ontwerp;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Koetshuis(L)



Monumentnummer*: 527934

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 31 januari 2005
Kadaster deel/nr: 30699/58

Complexnummer

527928

Complexnaam

Enghuizen

*Woonplaats**

Hummelo

*Gemeente**

Bronckhorst

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Spalderkampseweg

*Nr**

1

*Toev.**

*Postcode**

6999 AG

*Woonplaats**

Hummelo

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

HUMMELO

*Sectie**

D

*Kad. object**

1497

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 6

RENTMEESTERSHUIS van Enghuizen. Gebouw op langwerpige plattegrond uit het begin van de 19de eeuw. Het huis is een bouwlaag hoog en wordt met een omlpend schilddak met zakgoot en blauwe pannen afgesloten. De indeling van de voorgevel is als volgt. Aan de linkerzijde drie vensters, waarvan de middelste is dichtgezet, een voordeur met bovenlicht en wederom een venster. De vensters hebben een zesruits verdeling en luiken. In het dakvlak drie vensters waarvan de middelste met driehoekig fronton. Twee schoorstenen. Aan de rechterzijgevel is een veranda aangebouwd, aan de achterzijde een latere uitbreiding.

Waardering

Het RENTMEESTERSHUIS van belang:

- wegens zijn ouderdom;
- als goed voorbeeld van een voorname dienstwoning op de buitenplaats;
- als beeldbepalend en karakteristiek onderdeel van de buitenplaats;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Bijgebouw



Monumentnummer*: 527935

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 31 januari 2005
Kadaster deel/nr: 30699/58

Complexnummer

527928

Complexnaam

Enghuizen

*Woonplaats**

Hummelo

*Gemeente**

Bronckhorst

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Spalderkampseweg

*Nr**

1

*Toev.**

*Postcode**

6999 AG

*Woonplaats**

Hummelo

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

HUMMELO

*Sectie**

D

*Kad. object**

1497

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 7

PAARDENSTAL MET MUUR en TIMMERSCHUUR. Ten zuidoosten van de rentmeesterswoning gelegen forse schuur (De Grote Schure) uit het midden van de 19de eeuw, opgetrokken van rode baksteen en met blauwe pannen gedekt. De schuur deed dienst als paardenstal en opslagplaats voor het landgoed. Langgerekt gebouw onder zadeldak met op de kopse kanten een dwars geplaatst bouwblok onder schilddak. In de kopse gevels hoge rondboogdeuren met ontlastingsbogen en sluitsteen, in de lange gevels rondboogdeuren en vensters. Aan de paardenstal vast loopt een gemetselde bakstenen muur in een carrévorm. Op de plaats van de twee toegangen tot het binnenterrein een ijzeren spijlenhek, geflankeerd door gebosseerd gemetselde pijlers met natuurstenen afdekplaat. In een van de hoeken van het carré een bakstenen schuur onder afgeknot schilddak: de voormalige timmerschuur (De Holtloze of Timmerschure).

Waardering

De PAARDENSTAL MET MUUR en TIMMERSCHUUR zijn van belang:

- wegens hun ouderdom;
- als goed voorbeeld van midden 19de-eeuwse dienstgebouwen op de buitenplaats;
- als beeldbepalend en karakteristiek onderdeel van de buitenplaats;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Stalgebouw(L)



Monumentnummer*: 527936

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 31 januari 2005
Kadaster deel/nr: 30699/58

Complexnummer

527928

Complexnaam

Enghuizen

*Woonplaats**

Hummelo

*Gemeente**

Bronckhorst

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Van Heeckerenweg

*Nr**

9

*Toev.**

*Postcode**

6999 AE

*Woonplaats**

Hummelo

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

HUMMELO

*Sectie**

A

*Kad. object**

901

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 8

Vroeg 20ste-eeuwse DIENSTWONING van één bouwlaag met een kapverdieping, op rechthoekige plattegrond, opgetrokken van rode baksteen onder met blauwe pannen gedekt zadeldak. In de voorgevel een terug liggende deur en twee zesruits vensters met segmentboogvormige ontlastingsboog met gekleurde baksteenversiering in de zwikken. De luiken dragen de kleuren van Enghuizen. De rechterzijgevel heeft een dito zesruits venster op de begane grond en een zesruits venster met ronde toog en versiering in de zwik op de verdieping. De situering van de dienstwoning is zodanig dat deze over het weiland direct uitzicht heeft op het begin van de oprijlaan die gemarkeerd wordt door twee wit geschilderde pijlers.

Waardering

De DIENSTWONING van belang:

- wegens de ouderdom;
- als goed voorbeeld van een dienstgebouw op de buitenplaats;
- als beeldbepalend en karakteristiek onderdeel van de buitenplaats;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Kastelen, landhuizen en parken

Bijgebouwen kastelen enz.

Bijgebouw



Monumentnummer*: 527937

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 31 januari 2005
Kadaster deel/nr: 30699/58

Complexnummer

527928

Complexnaam

Enghuizen

*Woonplaats**

Hummelo

*Gemeente**

Bronckhorst

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Kasteellaan

*Nr**

1

*Toev.**

*Postcode**

6999 DA

*Woonplaats**

Hummelo

Situering

Bij

Locatie

verspreid over de
buitenplaats

*Kadastrale gemeente**

HUMMELO

*Sectie**

D

*Kad. object**

786

Appartement

Grondperceel

HUMMELO

A

450

HUMMELO

A

586

HUMMELO

A

441

HUMMELO

A

453

HUMMELO

A

895

HUMMELO

D

817

HUMMELO

D

777

HUMMELO

A

417

HUMMELO

D

1826

HUMMELO

A

445

HUMMELO

A

318

HUMMELO

A

409

HUMMELO

A

280

HUMMELO

A

319

HUMMELO

A

233

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 9









Op de historische buitenplaats bevinden zich in totaal 17 IJZEREN EN 6 GEMETSELDE BRUGGEN/DUIKERS, die dagtekenen van de aanleg van het landschapspark (1835 en volgende jaren). Bij de meeste bruggen staan forse rode beuken of eiken als markeringspunt. Een aantal bruggen is van hetzelfde type. Type 1): Brug met lichtgebogen loopvlak van houten planken tussen ijzeren banden, waaronder boogvormig gietijzeren onderstel bestaande uit drie of vier liggers elk met een gebogen en rechte drager waartussen meerdere gietijzeren ringen. Gemetselde landhoofden met natuurstenen afdekplaten. Type 2): Brug met lichtgebogen loopvlak van houten planken tussen ijzeren banden, waaronder boogvormig gietijzeren onderstel bestaande uit drie of vier liggers elk met een gebogen en rechte drager waartussen meerdere gietijzeren ringen. Gemetselde landhoofden met natuurstenen afdekplaten. Brugleuning bestaande uit vier ronde hardstenen gecementeerde pijlers op de hoeken met rustiek gecementeerde voet en ijzeren bol als bekroning waartussen ijzeren stang. De stang wordt in het midden ondersteund door gebogen, elkaar kruisende ijzeren staven. Type 3): Hangbrug met licht gebogen loopvlak, waarop dubbele rij ijzeren pinnen die spankabels omvatten. Vier opengewerkte kolommen op ijzeren basementen met afdeklijst met rozetjes waarover de trekkabels lopen. De hangbrug is tijdelijk ondersteund (brug vanaf Kasteellaan naar eiland met Jagershuis). Een identiek exemplaar bevindt zich in park Sonsbeek te Arnhem. Type 4): Brug met lichtgebogen loopvlak van houten planken tussen ijzeren banden, waaronder boogvormig gietijzeren onderstel bestaande uit liggers elk met een gebogen en rechte drager waartussen meerdere gietijzeren ringen. Gemetselde landhoofden met natuurstenen afdekplaten. Brugleuning bestaande uit vier achzijdige gietijzeren kolommen op basementen waartussen een ijzeren vakwerk met rozetten op de kruispunten. Type 5): Brug met licht gebogen loopvlak van houten planken tussen ijzeren banden, waaronder boogvormig gietijzeren onderstel, bestaande uit liggers elk met een gebogen en een rechte drager waartussen een zigzagvormige verband. Brugleuning bestaande uit vier achzijdige kolommen met vierkant basement op de hoeken, die twee aan twee met een ijzeren ketting aan elkaar zijn verbonden via een rozet. De ketting wordt tussen de kolommen opgevangen door taps toelopende ijzeren pijlertjes (Van Heeckerenweg). Type 6): Brug met licht gebogen loopvlak van houten planken tussen ijzeren banden, waaronder boogvormig gietijzeren onderstel, bestaande uit liggers elk met een gebogen en een rechte drager waartussen een zigzagvormige verband. Brugleuning bestaande uit vier achzijdige kolommen met vierkant basement op de hoeken waartussen een ijzeren vakwerk (Van Heeckerenweg). Type 7): Brug met lichtgebogen loopvlak van houten planken tussen ijzeren banden, waaronder boogvormig gietijzeren onderstel bestaande uit liggers elk met een gebogen en rechte drager waartussen meerdere gietijzeren ringen. Gemetselde landhoofden met natuurstenen afdekplaten en ijzeren balustrade van vakwerk. Tussen de twee bovenste horizontale regels versiering met rozetten (gaat naar eiland Kasteellaan 2). Type 8): Bakstenen boogbrug met natuurstenen afdekplaten waarop leuning van gietijzeren slanke balusters die worden verbonden door ijzeren stangen met bol aan het uiteinde. Type 9): Bakstenen boogbrug met natuurstenen afdekplaten zonder leuning.

Waardering

De 17 IJZEREN EN 6 GEMETSELDE BRUGGEN/DUIKERS in het park zijn van belang:

- wegens de ouderdom. Zij dateren alle uit het begin van de 19de eeuw, ten tijde van de aanleg van het landschapspark;
- als goed voorbeeld van een decoratief-functioneel element in de parkaanleg;
- als beeldbepalend en karakteristiek onderdeel van de buitenplaats.



Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Brug(L)



Monumentnummer*: 527938

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 31 januari 2005
Kadaster deel/nr: 30699/58

Complexnummer

527928

Complexnaam

Enghuizen

*Woonplaats**

Hummelo

*Gemeente**

Bronckhorst

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Kasteellaan

*Nr**

1

*Toev.**

*Postcode**

6999 DA

*Woonplaats**

Hummelo

Situering

Bij

Locatie

verspreid over de
buitenplaats

*Kadastrale gemeente**

HUMMELO

*Sectie**

A

*Kad. object**

232

Appartement

Grondperceel

HUMMELO

A

421

HUMMELO

A

453

HUMMELO

A

426

HUMMELO

A

374

HUMMELO

A

425

HUMMELO

A

450

HUMMELO

A

231

HUMMELO

A

427

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 10

Afgezien van de hierboven vermelde bruggen komt in het park een aantal TUINSIERADEN EN -ELEMENTEN voor die binnen de bescherming vallen.

- de vroeg 19de-eeuwse hardstenen palen die gebruikt zijn voor de afrastering van de weilanden vóór en achter het huis;

- het hardstenen beeld van de godin Diana, met een pijlenkoker bij haar voeten (XVIII?). De achterkant van het overigens en ronde bosse gebeeldhouwde beeld is vlak, zodat er verondersteld mag worden dat het beeld



oorspronkelijk tegen een muur stond. Het beeld heeft lange tijd aan het noordelijk uiteinde van de Moslaan gestaan.

- het hardstenen beeld van een mannelijke god (Apollo?) waarvan de kop is verdwenen en het linkerbeen is gebroken. Torso met draperie rond de heupen en een smalle band dwars over het lichaam, waaraan een pijlenkoker. Lijkt een pendant te zijn van Diana. De achterkant van het overigens en ronde bosse beeldhouwde beeld is vlak, zodat er verondersteld mag worden dat het beeld oorspronkelijk tegen een muur stond.

- vaas in de vorm van een urn met draperie op geprofileerde sokkel uit 1848 ter herinnering aan Juliana Louisa Wilhelmina barones van Heeckeren. Op een deel van de draperie is met uitwendige letters de volgende tekst gehakt: EN MEMOIRE / DE NOTRE BIEN AIMEE JULIE / DECEDEE A L'AGE DE / 19 ANS EN 1848 / ELLE FUT POUR NOUS UN / ANGE SUR LA TERRE. De op antieke voorbeelden teruggaande urn stond aan een bospad in de nabijheid van het kasteel. De plaats is met een hardstenen plaat gemarkeerd. De urn is verzet binnen de ommuurde moestuin achter het Tuinhuis om vandalisme te voorkomen.

- hardstenen tuinvaas op ingezwenkte voet met gebogen oren en deksel met knop op hardstenen sokkel, oorspronkelijk wit geschilderd. Vroeg 19de-eeuws. De vaas staat aan het zuidelijk uiteinde van de Moslaan. Oorspronkelijk vóór het kasteel.

- marmeren tuinvaas zonder deksel op ingezwenkte voet met gebogen oren. Vroeg 19de-eeuws. De vaas staat op het eiland voor het Jagershuis.

- sluisje met ijzeren schuif en tandwiel aan het oostelijke uiteinde van de grote vijver op de plaats waar beek en vijver zich splitsen;

- witgeschilderde palen aan het begin en einde van de gebogen oprijlaan.

Waardering

De TUINSIERADEN EN -ELEMENTEN zijn van belang:

- wegens de ouderdom. Zij dateren alle uit het begin van de 19de eeuw, ten tijde van de aanleg van het landschapspark;

- als goed voorbeeld van decoratief-functionele elementen in de parkaanleg;

- als beeldbepalend en karakteristiek onderdeel van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinsieraad



Monumentnummer*: 528897

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 31 januari 2005
Kadaster deel/nr: 30699/58

Complexnummer

527928

Complexnaam

Enghuizen

*Woonplaats**

Hummelo

*Gemeente**

Bronckhorst

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Spalderkampseweg

*Nr**

3

*Toev.**

*Postcode**

6999 AG

*Woonplaats**

Hummelo

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

HUMMELO

*Sectie**

D

*Kad. object**

1951

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 11

Forse boerderij, DE MELKERIJ, op rechthoekige plattegrond onder omlappend schilddak, gebouwd in 1834 als melkerij van het kasteel. De melkproducten werden per aak van de boerderij naar het kasteel vervoerd. Woon- en bedrijfsgedeelte liggen in elkaars verlengde. Het dwars geplaatste woongedeelte bevindt zich aan de linkerkant (noordwestzijde). Oorspronkelijk waren alle gevelopeningen, ramen en deuren van een rondboogvormige beëindiging voorzien. De zijgevels van de stal zijn vernieuwd. Sporen van de rondboogvensters in het metselwerk waarneembaar. De achtergevel heeft getoogde stalramen en mestdeuren. Hooiluik op de verdieping. Staafankers. In de middenlangsdeelstal zes ankerbalkgebinten en een dubbele kap.

Waardering

DE MELKERIJ is van belang:

- wegens de ouderdom;
- als goed voorbeeld van een midden 19de-eeuwse dienstgebouw op de buitenplaats;
- als beeldbepalend en karakteristiek onderdeel van de buitenplaats;
- wegens de functioneel-ruimtelijke en historische relatie met het kasteel.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registregegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Kastelen, landhuizen en parken

Bijgebouwen kastelen enz.